

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

T. Sanderink

BEL/GRN

Telefoonnummer +31 235143898

sanderinkt@noord-holland.nl

1 | 5

Verzenddatum

18 FEB. 2022

Kenmerk

1782953/1782963

Uw kenmerk

Betreft: stand van zaken Bossenstrategie in Noord-Holland

Geachte leden,

Bos is belangrijk, zowel voor de natuur als voor onze bewoners en bezoekers. Het planten van meer bomen in het natuurnetwerk en het landelijk gebied en rond steden en dorpen levert een bijdrage aan het vastleggen van koolstof, de biodiversiteit, klimaatadaptatie en draagt bij aan landschappelijke kwaliteit en leefbaarheid van steden. Daarom doen we al veel op de plekken waar dit kan. Mede gelet op de grote verstedelijkingsopgave (onder andere vastgelegd in de Verstedelijkingsstrategie van Metropoolregio Amsterdam) vinden wij het belangrijk dat er voldoende groen wordt aangelegd in de nabijheid van (nieuwe) verstedelijkte gebieden. Zo dragen we bij aan het welzijn van onze inwoners. Meer recreatieve mogelijkheden rondom de verstedelijkte gebieden is ook in lijn met de Visie Recreatie en Toerisme.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het Rijk en de twaalf provincies samen een Bossenstrategie opstellen. Deze Bossenstrategie is op 18 november 2020 in de Tweede Kamer vastgesteld. Hierover hebben wij uw Staten op 10 december 2020 geïnformeerd (brief met kenmerk 1370926/1532441). Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de uitvoering van de Bossenstrategie in Noord-Holland.

De vier pijlers van de Bossenstrategie

In de Bossenstrategie hebben het Rijk en de provincies een gezamenlijk streefbeeld opgesteld voor bos in Nederland tot 2030. Daarbij ligt de focus op vier concrete pijlers:

1. meer bos door het vergroten van het bosareaal met circa 10%;
2. vitaal bos door het verbeteren van de kwaliteit van de bossen;
3. bomen buiten het bos door bomenaanplant buiten natuurgebieden te stimuleren (o.a. agroforestry en andere particuliere initiatieven);
4. duurzaam gebruik van bos door onder andere circulair bouwen te stimuleren.

Op elk van deze pijlers vinden diverse activiteiten plaats. Die lichten wij hierna toe. In de tabel op de volgende pagina vindt u een overzicht van de belangrijkste voor de provincie Noord-Holland.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Pijler:	Activiteit:	Oppervlakte:	Dekking:
1	Aanleg bos binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN)	140 hectare	Budgetneutraal.
1	Aanleg bos buiten NNN	Geen provinciale taakstelling. Actief combineren met andere beleidsdoelstellingen (stikstof, recreatie, klimaat), nadruk op verstedelijkingsopgave.	Wij gaan in gesprek met het Rijk voor aanvullende dekking.
1	Aanleg compensatiebos, deel 1	31 hectare	Programma Natuur, fase 1 (2021 – 2023) 1,8 miljoen euro.
1	Aanleg compensatiebos, deel 2	124 hectare	Bijdrage Rijk volgt in Programma Natuur, fase 2 (2024 – 2030).
2	Revitaliseren van bestaand bos	Ca. 450 hectare	Programma Natuur fase 1 (2021-2023), 1,5 miljoen euro.
3	Agroforestry	Geen provinciale taakstelling. Stimuleren van kansen.	Beperkt budget via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).
3	Maatschappelijke initiatieven	Geen Provinciale taakstelling. Stimuleren van kansen.	Deels via Masterplan Biodiversiteit en Aanpak Groen Kapitaal.

N.B. Conform de Bossenstrategie hebben de provincies een inspanningsverplichting – geen taakstelling – om de ambities te realiseren. De inspanningsverplichting geldt het sterkst bij de aanleg van de compensatiebossen en de bosuitbreiding binnen de NNN.

Hieronder lopen wij elk van deze pijlers langs met meer toelichting op de te ondernemen activiteiten:

Pijler 1: Meer bos

Aan de landelijke ambitie om het bosareaal met 10% te vergroten wordt gewerkt. Hierbij is van belang dat deze toename van bos niet evenredig over de provincies is verdeeld. De oostelijke en zuidelijke provincies zien de ruimte en kansen om een groot deel van de opgave te realiseren. Dit past ook goed bij de natuur- en landschapsdoelen in deze delen van Nederland. De westelijke provincies hebben veel bijzondere open landschappen (onder andere voor weidevogels), waardoor wij minder ruimte hebben voor grootschalige bosaanplant. Desondanks dragen ook wij onze steen bij door ons te richten op:

- *Bos binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN)*

We hebben eerder ingeschat dat er tot 2030 circa 360 hectare extra bos binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) aangeplant kan worden. Na nadere bestudering blijkt deze inschatting te hoog geweest te zijn. We verwachten nu circa 140 hectare nieuw bos binnen het natuurnetwerk te kunnen realiseren in deze periode. Dit betekent niet dat onze opgave buiten de NNN ook groter wordt. Vanwege de grotere kansen in andere provincies heeft dit geen gevolgen voor de landelijke ambitie. Met het realiseren van de 140 hectaren is in 2021 een start gemaakt met de aanleg van circa 10 hectare bos bij de Groote Vliet nabij Medemblik. Uitgangspunt is dat de realisatie budgetneutraal plaatsvindt. Weliswaar kost bosaanleg geld, maar daar staat tegenover dat de beheerkosten van bos -en dus ook de beheervergoedingen op grond van de SNL-subsidieregeling- lager zijn dan die van het nu aanwezige beheertype (veelal grasland).

- *Bos buiten het Natuurnetwerk Nederland*

Landelijk gezien is er een ambitie voor 19.000 hectare bos buiten het Natuurnetwerk. Tussen Rijk en provincies is overleg gaande hoe en waar dit te realiseren valt en welke financiering hierbij hoort. De inzet van ons college is om eerst te kijken naar de mogelijkheden voor nieuw bos rond onze verstedelijkingsopgaven. Bij een forse ambitie voor nieuwe woningen hoort namelijk ook voldoende groen rondom die woningen. Daarbij geldt dat het drukker geworden is in de natuurgebieden, dat heeft negatieve gevolgen voor de natuurwaarden. Meer recreatieve mogelijkheden in (recreatie)bossen dichtbij woningen is gewenst. Met de aanleg van het Geboortebos op 16 februari 2022 wordt 7,5 hectare bos gerealiseerd in Park Zwanenburg. Dit Geboortebos wordt geplant op provinciale grond. We blijven combinaties zoeken met andere beleidsvelden.

- *Compensatieopgave*

In de Bossenstrategie is opgenomen dat ontbossing die heeft plaatsgevonden in het kader van de Natura 2000-beheerplannen, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 wordt gecompenseerd. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de boskap in de duingebieden, die bedoeld zijn om verstuuving op gang te brengen. Voor Noord-Holland is de compensatieopgave 155 hectare, waarvan 31 hectare verplicht is in het Programma Natuur fase 1. Vanaf 2024 komen er Rijksmiddelen vrij waarmee de overige opgave (124 hectare) kan worden gerealiseerd. We streven ernaar het bos te compenseren in de buurt van de oorspronkelijke kaplocatie. Mocht dit niet mogelijk zijn, bijvoorbeeld vanwege de beperkte beschikbaarheid van geschikte gronden, dan proberen we te compenseren in de buurt van dorpen en steden, om hiervoor genoemde redenen.

Pijler 2. Vitaal bos (revitaliseren van bestaande bossen)

Naast het uitbreiden van het bosareaal is het vitaliseren van *bestaande bossen* erg belangrijk. Door inrichtingsmaatregelen in de bossen te treffen werken we toe naar bos dat zowel completer (alle leeftijdsstadia) als diverser (meer boomsoorten) is. Hiermee zijn bossen ook beter aangepast aan een veranderend klimaat. Op de lange termijn wordt het bos daardoor meer zelfregulerend en nemen de biodiversiteit en koolstofvastlegging toe. Via eerdere besluitvorming van ons college en uw Sta-

ten (Programma Natuur) is circa € 1,5 miljoen beschikbaar voor het revitaliseren van ca. 450 hectare bossen (o.a. Diemberbos, bossen in het Gooi, recreatiegebied Spaarnwoude en buitenplaats Leyduin). Met deze maatregelen geven we invulling aan de ambities van de Bossenstrategie.

Pijler 3. Bomen buiten het bos

Ook buiten de bossen is bomenaanplant van belang. Er bestaan al veel maatschappelijke initiatieven om hier vorm aan te geven. Zo geven Rijk en provincies via het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), startend in 2023, invulling aan mogelijkheden voor agroforestry. Dit is een vorm van landbouw waarin bomen en struiken onderdeel vormen van de bedrijfsvoering.

Daarnaast steunen wij maatschappelijke initiatieven, zoals de aanleg van voedselbossen en boomplantacties, mits passend in ons landschap. Wij financieren een verkenning van de Natuur- en Milieufederatie Noord-Holland naar kansen voor voedselbossen. Via onze aanpak Groen Kapitaal delen we bovendien kennis over dit onderwerp. Op 6 november 2021 vond een grootse Noord-Hollandse plantactie plaats in het kader van de landelijke natuurwerkdag en in samenwerking met MeerBomenNu. Vrijwilligers verzamelden een overschot aan elzen in het Amsterdamse Bos en andere vrijwilligers en bewoners plantten die dezelfde middag bij de nieuwbouwwijk Weespersluis. Zo werd 5 hectare bos aangelegd. Er is vorig jaar een vogelbosje gerealiseerd nabij Langedijk en dit jaar worden de mogelijkheden van een klimaatbos in de Haarlemmermeer verkend. Tenslotte zijn in 2021 monumentale bomen langs onze provinciale (vaar)wegen geïnventariseerd. Komend jaar willen we met gemeenten afspraken maken over de wijze waarop deze beschermd worden.

Pijler 4. Gebruik van bos

Uit een gezond bos kan ook, mits op gezonde wijze en zonder schade toe te brengen aan de biodiversiteit, geoogst worden. Dit levert hout op dat voor maatschappelijke doeleinden, zoals woningbouw, gebruikt kan worden. Uitbreiding van bos past ook goed binnen onze circulaire ambities. Vorig jaar hebben we in MRA-verband de Green Deal Houtbouw ondertekend, waarin ambities zijn uitgesproken voor het verduurzamen van de bouwsector door het gebruik van hout te stimuleren. Daarbij hebben we beloofd om ons in te zetten om meer multifunctioneel bos te realiseren.

Vervolg

Wij gaan ervan uit uw Staten met deze brief naar tevredenheid te hebben geïnformeerd over de uitvoering van de Bossenstrategie in Noord-Holland. Het is denkbaar dat de ambities uit het Regeerakkoord invloed zullen hebben op (de financiering van) de ambities uit de Bossenstrategie. Hier houden wij nauw contact over met de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Zoals bij de vaststelling van het laatste Programma Natuurnetwerk (PNN) aan uw Staten is toegezegd, nemen wij de voortgang over de bossenstrategie met ingang van dit jaar op in het Programma Natuurnetwerk. Zo houden uw Staten goed inzicht in deze projecten.

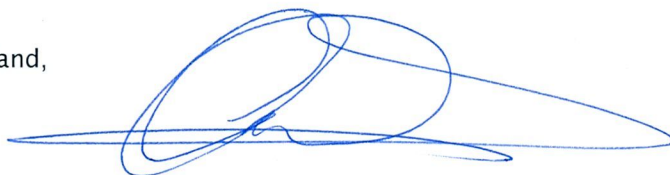
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk